

עפ"ת 37970/12/18 - שמעון קובני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 37970-12-18 קובני נ' מדינת ישראל

עפ"ת 38014-12-18 קובני נ' מדינת ישראל

עפ"ת 38006-12-18 קובני נ' מדינת ישראל

בפני כבוד השופטת חיה זנדברג
מערער שמעון קובני
נגד
משיבה מדינת ישראל
פסק-דין

ערעור על פסק-דין של בית-משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא) בתת"ע 6167-07-18 מיום 21.11.2018; ערעור על פסק-דין של בית-משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא) בתת"ע 2309-11-18 מיום 26.11.2018; ערעור על פסק-דין של בית-משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא) בתת"ע 2310-11-18 מיום 26.11.2019.

הדיון בשלושת הערעורים אוחד.

כתבי האישום

1. נגד המערער הוגשו שלושה כתבי אישום לבית-המשפט קמא (תת"ע 6167-07-18; תת"ע 2309-11-18; תת"ע 2310-11-18).
2. בכתב האישום הראשון (תת"ע 6167-07-18) יוחסה למערער עבירה של הפרעה לתנועה חופשית בדרך בניגוד לתקנה 151(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961. בכתב האישום השני ובכתב האישום השלישי (תת"ע 2309-11-18; תת"ע 2310-11-18) יוחסה למערער (בכל אחד מכתבי האישום) עבירה של הפרעה לתנועה, עבירה לפי תקנה 171(1) לתקנות התעבורה.
3. העבירה שנכללה בכתב האישום הראשון בוצעה, לפי הנתען, ביום 1.11.2017 בשעה 10:40. העבירות שנכללו בכתב האישום השני ובכתב האישום השלישי בוצעו שתיהן, לפי הנתען, ביום 11.12.2017, כאשר בכתב האישום השני העבירה בוצעה בשעה 16:10 ובכתב האישום השלישי העבירה בוצעה זמן לא רב קודם לכן, בשעה 15:20.

פסקי-הדין

4. דיון בכתב האישום הראשון (תת"ע 6167-07-18) נקבע ליום 21.11.2018. דיון בכתב האישום השני ובכתב האישום השלישי (תת"ע 2309-11-18; תת"ע 2310-11-18) נקבע ליום 26.11.2018.
5. המערער לא התייצב לדיונים שנקבעו, והוא הורשע בהעדרו בשלושת כתבי האישום הנ"ל. בגין כתב האישום הראשון (תת"ע 6167-07-18) דינו נגזר לקנס בסך של 1,000 ₪. בגין כתב האישום השני (תת"ע 2309-11-18) דינו נגזר לקנס בסך 250 ₪, וכך גם בגין כתב האישום השלישי (תת"ע 2310-11-18).
6. על שלושה פסקי-דין אלו הוגשו שלושת הערעורים הנוכחיים, שהדיון בהם אוחד (עפ"ת 37970-12-18; עפ"ת 38014-12-18; עפ"ת 38006-12-18).

הערעורים

7. במסגרת הערעורים טען המערער כי הסיבה בעטיה לא התייצב לדיון בשלושת הערעורים הנ"ל הייתה שכחה, עליה המערער מתנצל ומצטער. לגופם של דברים, טען המערער כי הרקע לשלושת כתבי האישום הנ"ל הוא אחד: המערער מתנייד בעזרת כיסא גלגלים. הביטוח הלאומי סירב - כך לטענת המערער - להחליף את האביזרים הכלולים בכיסא הגלגלים, הגם שאלו התיישנו ויצרו סיכון. לטענתו, האירועים שנזכרו בכתבי האישום הנ"ל הם חלק מזכות ההפגנה של המערער, שביקש למחות נגד אי-החלפת אביזרי כיסא הגלגלים.
8. המערער הוסיף וטען כי הטענות העולות מכתבי האישום, לפיהן הפריע לתנועה, אינן מתיישבות עם העובדה שמדובר ברחבה בה חונים אוטובוסים רבים (המערער צירף צילומים מהמקום, שלטענתו תומכים בטענתו לפיה לא הפריע לתנועה). המערער אף ראה קושי בכך שניתנו לו שני דו"חות באותו יום, האחד בשעה 15:20 והשני בשעה 16:10, כלומר בפער זמנים של כ-50 דקות. לפיכך, ביקש המערער כי פסקי-דינו של בית-המשפט קמא יבוטלו ויתנו לו ההזדמנות להשמיע את טענותיו ולהציג את ראיותיו.
9. ב"כ המדינה טענה כי מבחינת שורת הדין דין הערעורים להידחות, שכן שכחה אינה עילה לביטול פסק-דין, וטיעוני המערער אינם מקימים - לטענתה - חשש לעיוות דין. עם זאת, נוכח נסיבותיו האישיות של המערער הודיעה ב"כ המדינה כי לא תתנגד לכך שביחס לדו"ח הראשון (תת"ע 6167-07-18) יורשע המערער בעבירה של הפרעה לתנועה, עבירה לפי תקנה 71(1) לתקנות התעבורה, ויגזר עליו קנס של 250 ₪. זאת, בדומה להרשעה ולקנס שהושטו עליו בכתבי האישום השני והשלישי, ובמקום העבירה והקנס שנגזר על המערער על-ידי בית-המשפט קמא בעטיו של כתב האישום הראשון.

דין והכרעה

10. דין הערעורים להתקבל. סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע כי קיימות שתי עילות לביטול של פסק-דין שניתן בהעדרו של נאשם. האחת, "שהייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו". השנייה, "שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין". בענייננו אמנם, כטענת ב"כ המדינה, לא התקיימה העילה הראשונה שכן שכחה של מועד דיון אינה "סיבה מוצדקת לאי התייצבות" (ראו, למשל, רע"פ 1911/18 **גיש נ' מדינת ישראל** (2018), בפסקה 12 להחלטה). אולם, עדיין יש לבחון האם התקיימה כאן העילה השנייה שעניינה חשש לעיוות דין.
11. לאחר שמיעת טענות המערער, באתי לכלל דעה כי מכוחה של עילה שנייה זו הנכון הוא ליתן למערער את ההזדמנות לפרוס את טענותיו ואת ראיותיו בפני בית-המשפט קמא, שיכריע כחוכמתו. שכן טיעוני המערער לפיהם ביקש לממש את זכות ההפגנה שלו בנוגע לפגיעה הנטענת בזכויותיו כאדם עם מוגבלות וטיעוניו לפיהם לא חסם בפועל את המעבר לכלי רכב - הם טיעונים הראויים להישמע ולהתלבן בכור ההיתוך של בית-המשפט קמא על מנת להבטיח שלא נגרם בענייננו עיוות דין למערער (וראו גם טיעוני המערער בנוגע למתן שני דו"חות תנועה בסמיכות זמנים. כן ראו ההבדלים בין העבירות שיוחסו לו בכתבי האישום השונים).
12. ואף זאת יש לומר: חוק שוויון זכויות אנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 קובע בסעיף 2 כי מטרתו של החוק היא "לתת מענה הולם לצרכיו המיוחדים [של אדם עם מוגבלות] באופן שיאפשר לו לחיות את חייו בעצמאות מרבית". בבחינת "חִבֵּיב אָדָם שְׁנִבְרָא בְּצֶלֶם" (משנה אבות ג, יד). וראו גם אביעד הכהן, "כאשר ימשש העור באפלה - על העיוורון ועל היחס לאנשים עם מוגבלות", **פרשת השבוע** גיליון 264 (התשס"ו).
13. על כן, במניין השיקולים ששקלתי בסוגיית החשש לקיומו של עיוות דין למערער נשקל (בנוסף לשיקולים האחרים שהעלה המערער) גם השיקול הנוגע לחשיבות ההגנה על זכויותיו של אדם עם מוגבלות. והשוו לדברי כב' השופט (כתוארו אז) רובינשטיין ברע"פ 5273/12 **גיא נ' מדינת ישראל** (2013):
- "המשפט הישראלי מכיר, וכן ראוי לו, בכבודם ובזכותם של אנשים בעלי מוגבלות לכבוד ולשוויון... חלק בלתי נפרד מזכותו של בעל המוגבלות לכבוד ולשוויון היא הזכות לנגישות... פשיטא כי יש צורך ליתן לכך ביטוי בהכרעה פרשנית בנושאים כגון ענייננו" (שם, בפסקה כ לפסק-הדין).
14. מטעמים אלו, דין הערעורים להתקבל. פסקי-הדין של בית-המשפט קמא בתת"ע 6167-07-18, בתת"ע 2309-11-18 ובתת"ע 2310-11-18 - מבוטלים, והתיקים יוחזרו לבית-המשפט קמא על מנת שידון ויכריע בהם לגופם.

אשר על כן, הערעורים מתקבלים.

ניתן היום, ה' אדר ב' תשע"ט, 12 מרץ 2019, בהעדר
הצדדים.